

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Közös évre	10 frt — kr.
Félévre	5 : 50
Negyedévre	2 : 50
Egy órára	1 : —
Egyes szám ára 4 kr.	

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Más hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel.

Az alkohol és a munkások.

Debreczen, jul. 11.

Örvendetes jele és egyik legegészségesebb mozgalmá a szociáldemokrácia nyilvános életműködésének, a munkás osztály életének mértékletességére irányuló törekvések.

Ezen kérdésnek eddig egy sajátos pszichológiai akadály állta útját, nevezetesen meggyőzni a munkásokat, hogy az alkohol nehéz munkáknál erejük gyarapítására föltétlenül nélkülözhető tápszert. Minden ember, ki munkásokkal érintkezésben van, folyton hallhatja hangoztatni: „Igen, uram, nehéz munkáinknál nem nélkülözhetjük a schnapszot.”

Ezen meggyőződés pedig teljesen hamis. A schnapsz sohasem gyarapítja az erőt. Felkorbácsolja egy pillanatra a motoricus energiát, hogy azután egy különös, tespedt állapotot idézzen elő. Igen, egy csekély mennyiségű valódi cognacnak van értelme egy kimerült testnek pillanatnyi felüldítésénél, melynek élvezése után jól eső nyugalom szállja meg; és épen ebből az okból visznek pl. a gyakorlott alpesi turisták egy kis üveg cognacot, vagy másféle pálinkát kenyértáskájukban, de minden más esetben fölösleges s majdnem mindig ártalmas a pálinka, de különösen akkor, midőn a test ugyanazon időben nincsen kitűnő táplálás által abban a reprodukcionális állapotban, mely a pá-

linka élvezése után annyira szükséges. Az a félelmetes pusztítás, melyet az alkohol nagyvárosok munkásai között okoz, nagyobb részt arra vezethető vissza, hogy a munkás kevés értékű tapszereivel, a schnapsz élvezése által jóllakásnak téves érzetében esik és chronikus alkohol élvezés által gyomor rontáshoz jut, maga után vonva az étvágytalanságot s különösen alkalmat az alkoholnak a beteg testet ruinalni.

A tudat, hogy az alkohol élvezése mindig fölösleges s majd mindig káros, az utolsó 15—20 évben nagyban erősödött. Híresebb orvosaink — mi nekünk igen fontos — e tudatnak hadseregünkkel is érvényt és elismerést tudtak szerezni. Míg előbb a minden lehető alkohol keverékkel megtöltött „Feldflasche“ a nélkülözhetlen katonai felszereléshez tartozott és a víz élvezete gyakorlatok alkalmával károsnak mondatott ki, addig most minden lehető energiával oda irányul a különféle katonai parancsnokságok törekvése, hogy a katonák ne alkohol keveréket, hanem ezek helyett hideg theát, vagy kávét kapjanak magukkal az utra, mert bebizonyított dolog, hogy alkohol élvezés nagyban elősegíti a napszúrást, hirtelen ájulást. Amerikai kaszárnyák kantonjaiban szolgálat ideje alatt nem szabad alkoholt kimérni.

Nálunk igen üdvös, hogy azok, kik a katonaságon átestek, az alkohol nélkülözhetlensége helyett annak ártalmá-

ról győződnek meg és remélhető, hogy a munkások is, ép ebből kiindulólág, nemsokára helyes nézetekre jönnek.

Magyarországon, átlagosan számítva mondjuk 5 frtot adnak ki fejenként egy évben pálinkára; ez az egész nemzetnél 85 millió forintra megy évenként. Sok szegényen lehetne vele könyörölni! Ha a szociáldemokrácia működése az emberiséget ezen kinövéstől megmenthetné, óriási kultur feladatot teljesítené. Eddigéle, mint a tapasztalatok Norvégiában és Amerika egyes államaiban bizonyították, minden állami törekvés helyenvalónak és alkalmasnak bizonyult.

Itt csak két föltétel segíthet: felvilágosítás és társadalmi összeolvadás a műveltebb osztálylyal.

Felvilágosítani kötelessége lenne a szociáldemokráciának politikai és társas gyülekezeteiben és nem pedig bort inni és vizet prédikálni.

A társadalmi összeolvadás pedig az erkölcsi romlottságot csökkentené. Minden föltétel előtt azonban szükséges, hogy midőn az elvtársak szűkebb vagy tágabb körü értekezletre gyűlnek egybe, ugy társadalmi, mint politikai dolgaink megvitására, ne a lerészegedésnél kezdjék a tanácskozást.

Hogy népünket az alkoholizmustól megóvjuk, mindenesetre egy gyökeres társadalmi reform keresztülvitele szükséges, mert ez a szegénység és nyomor

Uti emlékek.

A „Debreczen“ eredeti tárczája.

Írta: **Dr. Nagy Zeigmond.**

II.

Megérkezünk hat Temesvárra, mégpedig a Józsefvárosi állomásra.

Fogadtatásunkra rendkívül fényes és nagy számu közönség jelent meg, közöttük igen sok szép hölgy, tanárok nejeik, leányai s az állami felsőbb leányiskola tanárnői kara testületileg.

Üdvözöltek bennünket a város, a csanádi püspök és a temesvári tanárikör nevében. — Mind a három szónok szíve mélyéből fakadó őszinte köszönettel fogadott bennünket, a mi mindnyájunkra igen kedves hatást tett. — Az üdvözlőkre Beóthy Zsolt szeretett elnökünk a töle már megszokott melegséggel, következetlenséggel és magvas rövideggel válaszolt megköszönte a fogadtatást.

Ezután kezdetét vette a bevonulás. A figyelmes és fáradhatatlan rendezőség pár perc alatt szétrepítette a óriási vendégsereget s kiadta a jelszót, hogy 9 órakor találkozók az ismerkedési estélyen, a „Trónörökös“ szállóban.

Es itt egy kis megjegyzést (de nem megrovást) engedek meg magamnak. Temesvár a hazafiság terén tett óriási és megbecsülhetetlen haladása daczára, szellemének kifogásta-

lan meggyorsága mellett is nyelvében még mindig inkább német város, mint magyar. Ugy látszik, hogy még a kik magyarul beszélnek is, jelentékeny részükben németül gondolkodnak s magyar beszédük rögtönzött fordítás a mely a dolog természetéből folyólag nem lehet ment a germanizmustól.

Ezt a rögtönzött fordításra való megjegyzésemet még a hivatalos meghívók szövege is bizonyítja, mert bár mindakét diszbeid ugyan abban a helyiségben volt, mégis: Temesvársz. kir. város közönsége a „Trónörökös“-szállóba; cserneki és tarkeői Dessewffy Sandor valóságos belső titkos tanácsos, csanádi püspök pedig a „korona herceg“-szálló nagy termébe hívta meg vendégeit a tanáregyesület tagjait. Világos ebből, hogy a temesváriak előtt a „H o t e l k r o n p r i n z“ a megszokottabb kifejezés és csak alkalmilag fordították a német nevet magyarra, még pedig az egyik meghívó m a g y a r o s a n, a másik nem tesen fordítván.

De ez tán a legnagyobb csorba a fogadtatás magyaros jellegén. A mi a fogadtatás lelkét illeti, az magyar és magyaros volt minden ízében.

Nekünk Debreczenieknek az elszállásolásnál is a legkitűntetőbb figyelem jutott osztály részül. Engem Sinka Sándor igazgató barátommal együtt (a kit azonban a közbeesett tanárválasztási ügy, itthonmarasztolt), a temesvári ev. református egyház főgondnokhoz,

Magori Mihály gözmalmi igazgató urhoz szállásoltak be, a ki a saját fiát és saját fogatákküldte ki elénk. Társam elmaradván, csak másodmagammal ültem a szép négy ülésű hintóba s vágattunk a Józsefváros gyönyörűen fellobogozott utcáin a Belváros felé.

Ekkorra már kigyultak a villamos lámpák és tündéri fényt öntöttek az egész ut vonalra.

Temesvár sajátosságosan épült város. Azt lehetne inkább mondani, hogy három külön város, a melyek egymással nemcsak hogy testületi összeköttetésben nincsenek, de társadalmi és szellemi kapcsolat sincs közöttük s csak mióta lóvasut s ma már villamos vasut köti össze az egyes város részeket, azóta van a Gyárvárosnak a Józsefvárosról, és viszont közelebbi ismerete.

De ne Bácsdekereskedjünk. A kit a város multjaira és jelenviszonyaira vonatkozó tudni valók érdekelnek, az forduljon ahhoz a klasszikus K i s M o n o g r a f i á h o z, a melyet az országos középiskolai tanáregyesület idei közgyűlése alkalmára Dr B e r k e s z i István állami főreáliskolai tanár irt s a mely egyik legbecsesebb és legmaradandóbb emléke lesz a temesvári tanáregyesülésnek.

Este tehát ismerkedési estély volt a Trónörökös szállóban.

En magam csak 10 óra után juthattam oda, mert vendégszerető házigazdám a világról el nem eresztett volna vacsora előtt.

büne s mely csak a szegénység és nyomorral tűnhet el.

Ha minden egyes tagja a mai úgynevezett kulturnépnek, bő és hamisítottan táplálékkal fog élni, ha majd senkit sem terhel a holnapi megélhetés iránti gond, melyet a pálinka mámorába kellene folytani, akkor lesz csak lehetséges az alkoholizmust, az emberi test és lélek megrontóját kiirtani. Addig meg kell elégednünk népünknek e betegség befolyása alatti teljes tönkremenésének a megóvásával.

Debreczen, július 12.

Minisztertanács. A miniszterelnöki palotában — mint már előre jeleztük — ma déli 12 órakor Széll Kálmán elnöklése mellett hosszabb ideig tartó miniszter tanács volt, melyen az összes Budapesten időző miniszterek részt vettek.

Széll Kálmán miniszterelnök a mai nap folyamán Budapesten időző minisztertanácsaival konferált. Ugy értesülünk, hogy Széll Kálmán egyelőre nem megy Bécsbe, mert az osztrák kormányval mindegyik függőben levő ügy egyelőre el van rendezve. Nincs azonban kizárva, hogy a miniszterelnök a jövő hó folyamán Ischbe megy, hogy ő felségének több fontos ügyben jelentést tegyen. A miniszterelnök legközelebb ismét visszatér Ratótra.

A Darányi-ügy. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ma reggel érkezett Budapestre, és még délelőtti órák folyamán átvette tárczája vezetését. A miniszter ennek folytán csak ma értesült az ellene a legintimebb kormányparti körökből intézett támadásról, mely — mint a miniszterhez igen közel álló helyről tudják — mód nélkül felhabarította.

Darányi kijelentette, hogy nem rendelkezik a párisi beszéd hiteles szövegével, mert neki előre elkészített poharköszöntője nem volt. Intézkedett azonban hogy Párisból küldjék meg a gyorsírói följegyzések alapján készült szöveget, a melyet aztán közzé bocsátani.

Már előbb említettem, hogy minket a református anyaiskola képviselőit a református főgondokhoz szállásoltak. Mikor megérkeztem, már ott volt az én szeretett batyam, Futó Mihály hódmezővásárhelyi főgymn. igazgató ur is, aki mint megtudtam, házi gazdának a pásza, mert Zoltán fia előbb temesvári, most szentesi lelkész, a Mágóri Mihály ur egyik kedves leányát vette feleségül. Így természetesen még otthonosabban éreztem magamat, mert Futó Zoltán meg nekem régi kedves tanuló társam és jó barátom.

A legkedélyesebben elköltött vacsora után, az ismerkedési estély végére mégis én is eljutottam. Csak most láttam igazán, mennyi régi kedves ismerősöm, jó barátom jött elvelem együtt a temesvári közgyűlésre s a mig mindenikkel csak egy-egy kézszorítást váltottam is, az idő bizony eltelt s éjfélet vetett haza szállásomra.

Az ismerkedési estélyt és a további egész együttlétünket kimondhatlanul kedvessé és kedélyessé tette az a körülmény, hogy hölgyek, tanárnők, tanárnék, tanárányok olyan nagy számmal vettek részt gyűléseinken és kirándulásainkban, a mint ezelőtt még soha.

És hogy Temesvárt nemcsak a vendégszeretetről, hanem a hölgyek iránti lovagiaságról is a legkorrektebb fogalmuk van az intéző köröknek, fenyesen bizonyítja az a körülmény, hogy az összes vidéki hölgyek is hivatalosak voltak első nap a város bankettejára, második napon pedig az állami felsőbb leányiskolába, a hol — legnagyobb részük el volt szállásolva.

Másnap reggel már idelyében talpon voltam s a házigazdánk asztalánál elköltöttem

Annyit azonban már ma megjegyezhet, hogy a „Pester Lloyd” nagyon téves szövegből puskázott.

Darányi ezután délben felkereste Széll Kálmánt, akivel hosszabb ideig konferált az ügyben.

Egy a földmivelésügyi miniszterhez közel álló politikus ez ügyben a következő nyilatkozatot tette:

A milyen meglepő a „Pester Lloyd” tegnapi kirohanása a be nem avatottak előtt annyira biztosra vették ennek a támadásnak előbb vagy utóbb bekövetkezését azok, akik tudják, hogy a „Pester Lloyd” háta mögött álló körök nem felejtették el semmit. — A „Pester Lloyd” emberei nem felejtették el és nem bocsátottak meg Darányinak, hogy Egan Edet munkácsi beszédeért nem ejtette el. Az Egan-ügyet beszélték meg tegnap a Lloydban.

A miniszter azonban ezt a támadást nem fogja nyugodtan eltűrni, hanem ismerve a forrást, ahonnan a támadás intéztetik, annak megfelelő módja szerint elégtelt fog keresni. Egy dolog bizonyos: az, hogy a kabinet egységét ez az ügy nem fogja megbolygatni, mert Darányi pozíciója szilárd. A miniszter több ízben kijelentéseivel teljes szolidaritást vállalt a kabinet programjával és elveivel, azok ellen soha, sem tettel sem szóval nem csinált frontot, és mindenkor összhangba hozta tárczája érdekeit az ország többi közgazdasági faktorainak érdekeivel. Ez ügyből — mely azzá csak most Darányi hazatérése után vált — semmiestre sem Darányi fogja a rövidebbet húzni.

A biztosítási törvénytervezet, melyet Beck Hugo dr. kuriai bíró, a szakkörök óhajának tekintetbe vételével 1894-ik évi javaslata alapján készítet el, a napokban az igazságügy minisztériumban Plósz Sándor igazságügymin. elnöke alatt tartott tanácskozáson végleg el lett fogadva, s ez őszszel már a képviselőház elé kerül. Az új javaslattal Beck Hugo, a nagytudományú jogász, kiváló munkát végzett mert ez az 1894-ik évi javaslathoz képest nemcsak lényegesen kibővült, hanem sok egész újat tartalmaz, többek közt a még semminemű törvényhozás által sem szabályozott biztosítási ügyekről kérdést is sikeresen oldja meg.

reggeli után az én kedves Futó Mihály bátyámmal elindultunk a városba szelylel nézni. Csakhamar találkoztunk több társunkkal is és mivel már „similis simili gaudet”, lassanként egész kis kavinsista cohors verődött össze a Jenő hercegtéren, a melyen a budaihoz hasonló magyar gyalázó emlékszobor díszelenedik. De szerettem volna felugni! Kilencz óra felé a nemzetiszínű jelvényt viselő jövővény tanárok mind sűrűbb-sűrűbb rajokban vonultak a Losonczy téren levő monumentális vármegyeház felé, a melynek dísztermében tartotta egyesületünk mind a két napi gyűlést.

A kapuban és a lépcsők fordulatainál Temes megye és Temesvár sz. kir. város díszbe öltözött hajdúi állottak, mig a temesvári tanintézetek érettebb ifjai nagy készséggel állottak a tudakozódók szolgálatára.

Mig a választmány a kis gyűlésteremben tanakodott és készítette elő a közgyűlés tárgyait, mi, a „misera plebs contribuens” a díszteremben beszélgettünk, évődöttünk egymással, keresve, hogy mi kifogásolni valót találhatnánk a buzgó rendezőség verejtékes munkájában. Bizony, a legkötekedőbbek sem voltak valami szerencsések; a békésebbek pedig csak dicsérni és elismerni valót fedeztek fel.

De nini! kinyílik a vármegye kisgyűlés termének ajtaja s bevonul rajta az egyesület vezérkara s velük együtt jön a közoktatási miniszter képviselője, Zsilinszky Mihály államtitkár, Temes megye képviselője, Molnár Viktor főispán és Temesvár város polgármestere, Telbisz Károly, a kiről még lesz lennébb egy-két szavam.

Ofen-Pest.

Debreczen, jul. 11.

Luegeréknek az a pimasz határozata, hogy ők ezentúl Budapestet következetesen Ofen-Pestnek fogják nevezni, Magyarországon mindenütt érthető felbátorodást okozott.

Ezzel az újabb arczatlankodással Luegerék ki akarják fejezni, hogy nekik az egész magyar alkotmány bliktri é hogy ők Magyar országot nem tekintik egyébnek, mint Ausztria provinciájának.

Czudarságuk kétségkívül igen nagyfokú, de azért valami komolyan venni Luegeréket legalább is kár volna. Elvégre eléggé ismerjük már ezeket a ficzkókat és teljesen tudjuk róluk, hogy beszámithatóságuk nem túlságosan nagy. Egy ostoba banda, a mely híján van minden komolyságnak, nem tarthat rá igényt, hogy tény-deseiben komolyan vétessék.

Sőt alapjában veve, mi örülünk ennek az újabb bécsi komiszkodásnak. Mert ez a dolog is csak arra jó, hogy még jobban megalazítsa azt a különben is nem valami szilárd és erősen természetellenes köteleket, mely Magyarországot és Ausztriát összefűzi és csak késtetni fogja azt a napot, melyet mi várva várunk és a melyen véget fog élni a dualisztikus állapot és megszületik Magyarország önállósága, kiszámithatatlan előnyére és hasznára a magyar hazának, a magyar nemzetnek.

Vajjon ezt akarják Luegerék elérni? Ha igen, úgy lesz még idő, a mikor remülten lesznek kénytelenek belátni, hogy Ausztria, ez a fölfordult, összekuszált állapotban szinylődő ország, melyben az egyes nemzetiségek úgy széthuznak, hogy minden kormányzást lehetetlenné tesznek, Magyarország nélkül teljesen erőtlén és a maga emberségéből ugyezólván képtelen megélni.

Luegerék kénytelenek lesznek előbb utóbb elismerni azt a tagadhatatlan tényt, hogy Magyarországon van a monarchia sulypontja, hogy Magyarország a dinasztia legnagyobb erőssége és hogy Ausztria is csak úgy boldogulhat, ha a szilárdan álló Magyarországra támaszkodik.

Hát rajta, hadd dühöngjenek és hadd toporzékoljanak Luegerék. Teboly, amit művelnek, olyanforma dolog a monarchiával szemben, mintha valaki a háza alól kiszedné a fundamentomát, mintha felrehozna a geren-

Meg-zóla! az elnöki cseppetű és Beöthy Zsolt áhítatos figyelem küzepette mondja e remek megnyitó beszédjét a m a g y a r l é l e k r ö l. — Ezt a beszédet az összes napilapok vagy szóról-szóra, vagy bő kivonatban közölték sákor, tehát emlékezet után való, ismétlésébe bocsátkozni nem merészkedhetem. Sok mélyeséges gondolat volt abban a beszédben kifejezettenis, még több volt a sorok közt olvasható. Vajha megértette volna minden ott jelen volt és jelen nem volt tanár, hogy nem elég csak magyar szóra megtanítanunk a ránk bizott nemzedékeket, hanem magyar lelket kell beléjük lehenünk s a magyar faj elkülönítő legnemesebb jellegét kell szellemükre nyomnunk.

Ha nem volna vakmerő dicsekedés részemről, én úgy éreztem, hogy Beöthy Zsolt ugyanazt a leckét adta nekünk tanároknak, a mit én a most érettségít tett ifjak bucsuvacsoráján ezekkel a szavakkal fejeztem ki tanítványaim előtt: »európai műveltség és chauvinista magyarság.«

Az elnöki megnyitó és üdvözlések elhangzása után egymás után szólottak fel a közgazgatási miniszter, a csanádi püspök, Temes megye Temesvár sz. k. város és a temesvári tanári kör képviselői, mindannyian igen korrekt, megnyerő módon, szíves szavakkal fejezvé ki a vendéglátó gazdának kedves vendégei iránt való érzéseit. De bár távol áll tőlem összehasonlítást tenni a kiváló szónokok szívesége és ékes szólása közt, nem hallgathatom el, hogy engem legjobban a T e l b i s z Károly polgármester beszéde kapott meg. Ime egy polgármester, a ki a szó legnemesebb értelmében érdeklődik a ma-

dát, mely a bedőlni készülő, rozoga falat támogatja és óvja a beomlástól.

A tanulságokat azonban vonjuk le Luégerek alávalóságából.

Megtorlás nélkül az ő komiszkodásukat ne hagyjuk!

Ha Bécs ujjat akar huzni velünk, helyes álljunk elébe és lássuk, ki a legény a csárdában. Egyszerűen bojkotálnunk kell mindazokat, a mi bécsi. Minden évben milliókat vittünk ki Bécsbe ipari czikkékért, olyan dolgokért, a melyeket beszerezhetünk ideháza is.

Nagyon rosszul fogja teljesíteni hazafiai köteleességét az, aki csak egy rézkrajcárt is juttat Bécsnek, ha csak nem föltétlenül muszáj.

Szakítsa meg a bécsi összeköttetéseket mindenki, a ki eddig az osztrák császárvrosszal összeköttetésben állott. Ha majd azt látják a tiszte t osztrák atyafiak, hogy a dolgozó zsebükre megy — és ez az ő legérzékenyebb oldaluk — meg vagyunk győződve róla, hogy bezzeg sietni fognak majd az Olen-Pestet Budapestre visszamagyarosítani.

Meg kell őket tanítani végre móresre.

Meg kell ezt tenni annyival is inkább, mert Bécsot bojkotálván: nemcsak a mi jeles osztrák barátainknak ártunk, de jelentékenyen használunk is a magyar parnak meg a magyar kereskedelemnek.

Es elvégre célunk ez is nagy cél!

A kínai háború.

Japán Takuban 22 ezer embert szállított partra és pár nap múltán újabb 10.000 embert küld oda. Ezzel tehát Japán tényleg át is veszi azt a vezető szerepet a kínai kérdésben, mely azt a hatalmat természetesen helyzeténél fogva az első percztől kezdve megillette, a melyről azonban a többi hatalom csak akkor adta meg a mandátumot, mikor a saját tehetetlenségéről meggyőződött.

Egyebekben a táviratok roppant zavarosak. Az özvegy császárné, aki az eddigi jelentések szerint már ezerféle hajon esett át, jun. 30-án történt megmérgezése és ebből támadt ópium örülése után ismét jobban van és állítólag újra magához ragadta a kormányzás gyeplőjét.

gyar művelődés ügye iránt; a kinek a helybeliek egyhangú tanuságtét le szerint a legbokrósabb érdemei vannak Temesvár magyarosodása körül, a ki az aránylag kis vagyonu várost az adózó polgárság nagyobb megterheltege nélkül a virágzás és rendezettség olyan fokára emelte, a hova a mi szeretett városunk óriási vagyona és magas pótdója daczára sem fog egy félszázad múlva sem eljutni.

No de itt a vonal alatt ne politizáljunk!

Elég az hozzá, hogy Temesvár városa a legjobb uton van arra, hogy hazánk déli vidékének valamint ma már legényesebb városára, úgy rövid idő alatt a magyarságnak és a magyar műveltségnek újra olyan rendíthetetlen bástyája és bevehetetlen erőssége legyen, mint a milyen volt a Hunyadiak korában. Apja az Isten!

A szokásos hivatalos jelentések elbángzása után következtek a tudományos felolvasások, a melyeknek sorát a bencések pannónhalmi főiskolájának városunkban is sokunktól ismert és becsült tudós tanára B ó d i s s Jusztiu nyitott meg.

Ne rémüljön meg a szives olvasó! Eszem ágában sincs e sorok folyamán tudós fejtegetésekbe bocsátkozni, de a krónikás hűségével jelezniem kell, hogy a tudós felolvasó legmértöbb ellenfele szintén közülünk, debreczeniek közül került ki, a mi középiskolai felügyelőnk D ó c z i Imre személyében.

Előadás után következett a Temesvár sz. k. város által tiszteletünkre adott dísz-ebéd. A „T r ó n ö r ö k ö s” szálló dísztermében nagy volt a szorongás. Háromszáznál többre terítették s a terem nem volt ennyi emberre tervezve, mikor építették.

Japán vezet.

London, jul. 11.

A Daily Express jelenti Csifuból:

A japánok Takuban már 22 ezer embert szállítottak partra 36 nehéz mozsár-ágyúval és 120 tábori ágyúval. Két japán kórház hajó is érkezett Takuba. Hir szerint a legközelebbi 7 napon belül még 13 ezer embert és 4 nappal később még 10 ezer embert szállítanak partra.

A japánok haditervében állítólag egész sor olyan hadművelet van előirányozva, amely 2 évnél hosszabb időre terjed ki.

Az Egyesült Államok.

Washington, jul. 11.

Abban a körlevélben, a melyet Hay külügyminiszter e hó 10-én az Egyesült-Államok külföldi képviselőihez intézett, kijelenti a külügyminiszter, hogy az Egyesült-Államok a pekingi állapotokat teljes anarchianak minősítik, és úgy vélekednek, hogy az államhatalom ez idő szerint tényleg a helyi és tartományi hatóság kezében van és a felelősség is őket terheli. A míg ezek a hatóságok nem szövetkeznek a lázadókkal, hanem ellenkezőleg, az idegenek életének és vagyonának megvédésére fordítják hatalmukat, Amerika őket tekinti a kínai nép képviselőinek és békében s barátságban óhajt velük élni. Az elnök törekvése, mint eddig, arra irányul, hogy a többi hatalmassággal egyetértőleg cselekedjék úgy a Pekinggel való összeköttetés helyreállítása, az ott levő amerikaiak kiszabadítása és az amerikai alattvalók életének és vagyonának védelmére teendő intézkedések, mint a zavarásoknak a többi tartományra való kiterjedésének megakadályozása tekintetben. Amerika politikájának célja olyan megoldást keresni, a mely Kínában tartós békét és rendet terem. Kínát a barátságos hatalmakkal kötött szerződésekben és a nemzetközi jogban biztosított jogai megővésével mint területi és kormányzati egészet fontartja és az egész világnak egyenlő, részlehatatlan kereskedelmet biztosít Kína valamennyi kikötőjével.

Olaszország.

Róma, jul. 11.

A legközelebbi napokban indul 2000 katonára Kinába; ezenkívül Olaszországnak egy-

A kép, mely előttünk elterült, igen eleven volt. Férfiak és nők teljes díszben. Vidám meglepedettség tündökölt minden arczon. Az ismerkedés és barátkozás újra kezdetét vette. A legkülönbözőbb jellegű iskolák és vidékek képviselői kerültek egymás mellé és kölcsönösen simultunk, alkalmazkodtuk egymáshoz.

Az igazi haszon, a mely a taoáregyesületi közgyűlésekből a magyar tanítás ügyébe háramlik, korántsem az egyébként nagyértékű felolvasások és vitaközüsokből ered, mert hisz az ezzel járó szellemi okulást otthon, irasztalunk mellett is megszereshetnők; hanem megmérhetlen haszna van ez ügynek a tanítás munkásainak személyes érintkezéséből. Ném egy esetet tudok, hogy a kik papirosan a leghevesebb, sokszor kíméletlen tollharcot vívták ismeretlenül egymással, a közgyűléseink alkalmával megnyilatkozó egyetemes szeretet kohójában megolvadva, egymást igazán megszerették s mint örök időig való jó barátok váltak el. S bár elvi meggyőződésünket megőrizték, de a vita hangja ezután teljesen objektív s az egymás szurkálása, ingerlése, a tudomány munkásainak ez a legnagyobb szégyene! teljesen eltűnt írásaikból. Azután hány száz meg száz kérdést tudunk barati poharozás közben pár humoros vagy akár komoly szóval Kolombos tojásaként tisztázni, s a több szem többet lát nagy elvénel fogva fenyi derítünk nem egy addig homályos dologra.

Hogy milyen volt azt ebéd?

Hisz csak nincsen a föld kérekségen olyan hitvány ember, a ki a vendégszeretet a feltálatl ételek mennyisége és minősége s ne

előre 3000 tengeri katonája van, kik közül 1500 partra szállhat. A Perseveranza jelenti, hogy állítólag a kormányznak szándéka van még további két hadihajót és egy harmadik zászlóalj gyáfoságot Kinába küldeni.

Az idegenek sorsa.

London, jul. 11.

Tiencsint a kínaiak erősen szorítják. A szövetségeseeknek nincs vízü, mert a folyó vize élvezhetetlen. A gyakori esőzések miatt a katonák kitűnően kezelik. A németeknek 250 s-besültjük és betegük van, — a többi nemzetnek szintén ilyen arányban van sebesültjük.

A helyzet Pekingben és környékén.

Sanghai, jul. 11.

Nagyon bajos Pekingből információkat szerezni, mert a konzulok effele ötleme nyek tekintetében teljesen Seng vasutigazgatótól függenek. Sengnek és a többi kínai főhivatalnoknak terjedelmes földbirtokuk van s így azt hiszik, hogy Seng ez okból is minden lehető el fog követni, hogy a külföldet a béke fontarasára irányuló törekvésében támogassa. Az arzenalokban tömegesen véteti föl magát a csőcselék a hádseregbe. — Ezeknek természetesen nem kell a későbbi ellenőrzéstől tartaniok.

A hatóságok, melyek egész figyelmüket a Jangcevidék megvédésére irányítják, garanciákat adtak a Jangose kikötőiben levő idegenek megvédésére. Föltéve, hogy idegeneknek ott állandó lakóhelyjük van, egy hadihajónak sem szabad ott csapatokat partraszállítania. Az erődöket is csak egyes hadihajóknak szabad érinteniök. Ha többen akarják az erődöket együtt érinteni, föltartoztatják őket és esetleg rajuk lönek. Sengnek azt a javaslatát, hogy kínai önkéntes hadtestet alakítsanak, elvetették.

Tuan proklamációja.

London, jul. 11.

Sanghaiban Tuan herczeg fegy körlevélét teszik közzé. Tuan ebben nyíltan császárnak vallja magát és loyális boxereinket, legdrágább és legderekabb híveink bátorságát dicsőítik, a kik a jelentéktelen idegeneket el fogják üzni új fegyverekkel és ágyúkkal. És ezért bőven részesülnék forró borban és rizs-

az azokat nyújtó szivesség nagysága szerint bírálná?

Egyébként a gastronomusok kedvéért még azt is megmondhatom, hogy az ebéd fényes, a tosztok kitűnőek, a hangulat pedig aranyos volt.

Kell-e ennel több arrs, hogy meg a leggyűlölködőbb pessimistába is egy-egy turbékoló galamb lelke szálljon?

Ebéd után olyasmi történt, a mit debreczeni szempontból nem hagyhatok örvendező megemlítés nélkül.

A mi debreczeni kis civitasunk, a mely még mindig együtt tartott, megerősöve a tiszantuli egyházkorület többi iskoláinak képviselőivel is, a velünk levő kedves hölgyekkel együtt felkerekedtünk s meglátogattuk a mi kedves fiunkat, testvérünket, jó barátunkat S z a b o l c s k a Mihályt, a temesvári reformált serdülő egyház közszeretnek örvendő prédikátorát. Megakartuk neki mutatni, hogy mi büszkéek vagyunk rá s örömmel s dicsekedve valljuk a magunkénak a távolban is.

A délután folyamán kisebb nagyobb csoportokban a villamos vasut központi telepét, az épülőben levő gyárvárosi r. kath. és izr. templomokat, majd végül az éppen teljes munkában levő temesvári sörgyárat, annak működését és felszerelését szemléltük meg, nem mulasztván el természetesen azt sem, hogy a gyár termelte sört és sóskifliket is szakértő bíralat tárgyává ne tegyük.

Este tiszteletünkre a »Varosligetben« a »Zanekedvelők« remek hangversenyt rendeztek s éjjel felé tértünk szállásainkra vissza.

ben. Végül Csuan, Cseisan és Kangyi hercegeket a boxer hadsereg parancsnokaivá nevezi ki.

Harcok mindenfelé.

London, jul. 11.

A Daily Express jelenti Csifuból tegnapi kelettel; hogy a kínaiak július 4-én 75,000 emberrel megtámadták Tiencsint, a melyet 14,000 európai katona védelmezett. Legnagyobb veszteségük az oroszoknak és japánoknak volt.

Egy 120 főnyi orosz gyalogsági századból csak öt ember maradt életben. A németeknek is nagy veszteségük volt. Az angolok 30 embert vesztettek; 250 beteget és sebesültet, a kik nagyobbára Seymour tengernagy hadoszlopából valók, nagy folyamnaszádokon Takuba vittek. Urközben sokat szenvedtek a kínaiak folytonos zaklatásaitól. Junius 6-án a kínaiak négyhüvelykes ágyúkkal újra megtámadták Tiencsint. Az európai csapatok tüzéréseinek sikerült a kínai ágyúkat 8 órai harc után elnémítani.

A Daily Mail jelenti Sanghaiból, hogy egy példányban jödaérkezett Tuan hercegnek egyik ediktuma, amelyben a herceg császárnak kiáltja ki magát.

London, jul. 11.

A Daily Express jelenti Csifuból tegnapi kelettel, hogy Ardinaál, Kirintül délkeletre, a vasuti vonal mentén, Kirin és Cicivár között 30,000 orosz katona áll. A kínaiak Ardintól délre elpusztították az összes hidakat s egész Dél-Mandsuriában rémuralom van.

Kalandos hírek.

London, jul. 11.

Egyik oldalról sem igazolják a császárnának újabb hatalomra jutásáról tegnap elterjedt híreket. Az utolsó közlés, melyet hivatalos körök Pekingből tudnak, június 28-áról aán keltező. Van azután a deportált császárnak egy július másodikáról keltezet rendelete melyet futár vitt Nankingba és innen Sanghaiba. E rendeletben a császár Japánhoz és Oroszországhoz szól s felpanaszolja az elmúlt eseményeket és azt mondja hogy az idegen kormányok tevednek ha azt hiszik, hogy a kínai kormány a boxereket védelmezi. A császár a nevezett hatalmakat segítségre hívja fel a felkelés elnyomására és Japánhoz intézett külön üzenetben sajnálkozását fejezi ki a japán követség kancellarjának június 3-án történt meggyilkolása felett. Különben e rendelet vagy teljesen apokrif, vagy pedig nem június 2-ről van keltező, mert akkor nem a japán kancellár meggyilkolása volt említve mint utolsó esemény. Ha pedig a császár fogva van nem lehet megmagyarázói, hogyan bocsátotta ki a rendeletet.

H I R E K.

Elő veled oh, jó őszi kabát! . . .

Elő veled oh, jó őszi kabát,
Nélküled most az embert didereg —
Mi téged csaptunk be derek barát
S minket becsapott a nyári meleg.

Nyári lanton hogy meglágyul a hur,
A fűrdő-level, új életre kelt,
S hőszonnyról a nyári trubadur
Izzadva csengő strófát énekel,

Dühöngve dult-fult hajh a nyári hő,
A capa delen megjelent megint,
A fűrdőkön foly-vidám hajcihó
Feledtetve a hő okozta kint.

És mindezeknek ime vége már,
Leszállott haj, a hőmérő bigany,
Őzre fordult a láng sugára nyar
S a hulló esőt nézzük komoran.

Elő veled hát jó őszi kabát,
Nélküled most az ember didereg —
Mi téged csaptunk be derek barát
S minket becsapott a nyári meleg . . .

Jusszuf.

* Nagyszabású kártyázások.

Az uborka szezon megtermi nap-nap után egy a fővárosi mint a vidéki lakosoknak a vadhajtasokat. Egyik-másik lap olyan újdonságokkal kedveskedik olvasó közönségének, a mely az igazat megvallva érdekes, de mégis „légből kapott koholmány“. Tegnap egyik helyi lap hasábjain olvastuk, hogy egy előkelő kávéházban újból divik a hazard játék, pedig egyszer már egy a kávéház, mint a kártyázók megletek büntetve. — Az igazat megvallva, mi is áhitozunk egy kis igazi nyári szenzációra, s épen ezért egyik munkatársunk akárcsak egy dektív utánna járt a dolognak. Sajnos azonban nem irhat az eredményről a a kiküldött munkatárs szenzációs cikket, mert meggyőződött, hogy abban a kávéházban szolid kalabriáson kívül más játék nem folyik. Nem is engedné meg azt az ember, a ki erős kézzel vezeti az ügyeket. Minthogy kalabriászozó kompániákról szenzációs cikket írni nem lehet, így sajnálattal jelentjük ki, hogy az uborkaszezon Debreczenben is kiköltött egy pár egészséges kacsát.

* Nagyváradú bakák Kínában.

Szenzációs hírt adnak szájról szájra Nagyváradon. E hír, ha valóban bizonyul, nagy felfordulást fog okozni városszerte, de főként a 37 ik gyalogezred tisztjei és legénysége közt. E szerint a 37-ik gyalogezred felsőbb helyről parancsot kapott a teljes hadi készenlétre s egyszersmind a tartalékosok behívására. A honnan e parancsot veszik, nem tartják lehetetlennek, hogy a 37-ik gyalogezred van kiszemelve a magyar ezredek közül a Kinába való e x p e d i c z i ó r a. — A parancsot még e g y e l ő r e titokban tartják, de a tisztikar már értesítve van a készenlétbe helyező parancsról.

Szánthay Adolf.

Városunk egy jeles szülötte hunyta örök alomra szemeit a napokban. Szánthay Adolf, a budapesti kir. ítélőtábla bírja s Budapest székes főváros törvényh. biz. tagja meghalt f. hó 8-án életének 54-ik évében. Az elhunyt legidősebb fia volt a városunk polgárai között még ma is élénk emlékezetben élő néhai doktor Szánthay Józsefnek, egyik legnépszerűbb orvosunknak s jeles növendéke annak idején a debreczeni főiskolának. Fiatalabb éveiben szépirodalommal foglalkozott, majd a bírói pályára lépve, emelkedett igen gyorsan a magasabb bírói méltóságra. Partunk hű tagja Valyi Nagy Gusztáv ügyvéd sógorát gyászolja az elhunyt táblabíróban. Részvétünk kifejezése mellett adjuk a család által kibocsátott gyászjelentést:

Őzv. tasnádi Szánthay Adolfné szül. Stockinger Eugénia a maga és fia Jenő, egy az összes rokonok nevében mély fájdalommal telt szívvel jelenti, hogy szeretett, felejtethetlen férje, illetve édesatyja és rokonuk tasnádi Szánthay Adolf a bpesti kir. ítélő tábla bírja és Budapest székesfőváros törv. bizottságának tagja f. hó 8-án reggeli 4 órakor, hosszas szenvedés után életének 54. boldog házasságának 21-ik évében jobb letre szenderült. A megboldogult hűt tetemei f. hó 9-én d. u. 3 órakor fognak a gyászházban: IX. ker. Lónyay utca 28 sz. a., az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldani és a kerepesi út melletti temetőben örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1900. jul. hó 8. Áldás és béke poraira!

* Elcsipett tolvaj.

M a j o r Gáborné timár-utcai lakosól pár nappal ezelőtt nagyobb összegű pénzt loptak el. — A gyanu Kovács Róza ellen irányult

a ki Major Gábornénál gyakran megfordult. Tegnap este aztán az állomáson csakugyan elcsipték Kovács Rozát, épen a Bpestre induló személyvonatra akart felszállni. A pénz egy részét elköltötte, lagcipőket, ruhákat vásárolt belőle s így kiöltözve akart Budapestre utazni. A lopást tagadja, azt állítván, hogy ő a nála talált pénzt lelta. A fiatal tolvajt letartóztatták, ügyét pedig átteszik az ügyészséghez.

* Betörő a lelkész lakban.

Nagyváradról írják, Csak Máténál, az ev. ref. hívek kitűnő lelképásztornál vakmerő betörési kísérlet történt. Éjfél után fél, két óra tájt volt, a mikor a lelkész ur valami zörejre ébredt. El sem képzelte, mi zaj lehet hallatódzott s egyszerszer az ablakra tekintve ott egy sötét csomót látott s a zaj arról jön. Bátisan közelebb ment bár látta, hogy kívülről egy emberi fej és kéz benyul a zsalu közt, s azt akarja kívülről kinyitni. Várta nézte, a gonosz munkát. Az utcai lámpa, elvult oltva még éppen az ablak melletti volt. Ezt a betörő oltotta el. Az egész dolog homályosan volt látható. Egyszer csak kinyílik a külső zsalu. Erre Csak Máté felrattotta az ablakot, s reá kiáltott:

— Hát fiam, beakarsz jönni? Nem ity a bejáró, de csak gyere, segítsek egy kicsit!
De már erre a vendég messze járt. Hamar leugrott s eltűnt. A lelkész szerette volna elfogni, rendőr után kiáltozott, de az nem volt sehol. A mint az ezredévi emléktéren soha nem is szokott lenni. Így a betörő megugrott, de a rendőrség nyomon van. A személyleírás után elfogott egy ketes existenciát, aki nagyon hasonlít az éjszakai látogatóhoz.

* A német czimvel ellátott levelek ellen.

Nagyvárad város legközelebbi közgyűlése elé Szokoly Tamás, a függetlenségi párt elnöke indítványt adott be, hogy intézzen Nagyvárad feliratot Hegedűs miniszterhez, — hogy a német helységnévvél czimezett leveleket a posta ne továbbítsa. — A feliratot pártolás végett az összes törvényhatóságoknak megküldik.

* A Vilmos huszárok Nagyváradon.

A Vilmos császár nevét viselő 7. huszárezred Debreczenben állomásozó két osztálya e hó 22-én Leonhardi ezredes vezetésese mellett gyakorlatozás végett Nagyváradra érkezik. A legénység és a lovak Peczeszöllősen lesznek elhelyezve, a tisztikar pedig a Rimánócy szállodában lesz szálláson. Nváradon mindössze két héttig maradnak a Vilmos huszárok s innen Belényes vidékére vonulnak dandárgyakorlatra.

* A nazarénus lelkiismerete.

Nagyváradról írják, hogy P op Aurél királyi ügyészhez ma beállított egy S e b e s t y é n József nevű ember és elmondta, hogy igazolni akarja magát.

— Miért? kérde az ügyész.
— Hát kérem én Amerikából jövök, a hova két esztendővel ezelőtt mentem ki innen Bihar megyéből. Akkoriban eltéltek hat hónapi börtönre, mivel szénát loptam. — A büntetés elől megszöktem, de nem hagyott nyugodni a lelkiismeretem, — hát visszajöttem, hogy leüljem.
Uána néztek a dolognak és kiderült, hogy Sebestyén József igazat szólott. Azügyész lekísértette a börtönbe, de megkérdezte, hogy hát mégis mi vitte rá a bűnbánatra meg a vezeklésre.
— Hát kérem nazarénus lettem, felelt Sebestyén, azután nyugodtan követte a börtönört.

* Index-hamisítások.

Az „Egyetértés“ tegnapi száma ily alatt a budapesti egyetemen néhány hallgató által a legutóbbi félév végén elkövetett ioden aláírási manipulációkkal foglalkozik.

E közlemény szerint több egyetemi hallgató a kollégák által rájuk bizott indexeket a tanárok helyett maguk irták alá, amiért is az egyetemi tanács index-hamisítás miatt tisznyol

egyetemi hallgatót ítélte el egy, illetve több egyetemi félév elvesztésére s tiltott el részben egy sőt két esztendőre is az egyetemen való beiratkozástól.

Ay egyetemi tanács köréből ma az hírlik, hogy az E—s cikke nem felel meg egészen a tényeknek. Az egyetem központi irodája rövid időn belül részletesen is fog felelni a közleményben mondottakra.

Csak 8 és nem 18 egyetemi hallgató van dekelve a dologban. Ezek legnagyobb részével szemben is, csupán a kérdéses, szabályszerűen le nem zárt félévet nyilvánította érvénytelennek az egyetemi tanács.

Tehát még csak nem is büntetett a legtöbb esetben, hanem kimondta, hogy az index a szabályszerűtlenség folytán érvénytelen.

Különbömben már megtörtént a közelmúltban egy jogbálgatóval hasonló eset, a kivel szemben szintén igen enyhén ítélkezett az egyetem tanácsa s akkor a miniszterium meghagyta, hogy jövőre hasonló esetekben nagyobb szigorral járjon el a tanács.

Megismételte ezt a rendelkezést a kultuszminiszter a folyó év május havában is. Ez alkalommal egy leiratában felhívta a tanári kart a fegyelmi szabályzat teteleinek szigorú alkalmazására s kérésztül vitelére.

Ezeket a magyarázatokat adták ki az egyetemi irodából. Be kell várnunk a hiteles és részletes adatok nyilvánosságra hozatalát.

* **Öngyilkos uriaszony.** Satoralja-Ujhelyből egy előkelő fiatal uriaszony öngyilkosságáról értesít levelezők. Bogyay Béla városi rendőrkapitány neje ugyanis tegnap szíven lőtte magát s azonnal meghalt. A boldogtalan fiatal asszony csak pár hónappal ezelőtt ment férjhez és senki sem sejtte, hogy ugyszólván a mézesetekben mi kergette a halálba. Öngyilkossága az egész városban nagy részvételt kelt.

* **Humánus hadtestparancsnok.** Schwitzer tábornok, a temesvári 7. hadtest parancsnoka, — a mely hadtesthez tudvalegileg a debreczeni csapatok is tartoznak, parancsot adott ki, a melyben meghagyja, hogy a nagy nyári hőség idején a csapatok csak reggel öt órától kilencz óráig vonjanak ki és végezzenek gyakorlatot. Azután vezessék a legénységet fürdőbe, délután pedig adjanak nekik pihenőt.

* **Meggyilkolt korcsmáros.** Vélrázó gyilkossági eset történt tegnapelőtt virradóra Réthfaluban F. hó 7-én este, mint lapunknak írják, két vándorló érkezett Réthfaluba s a korcsmáros engedé yével a korcsma udvarán levő felszerben huzták meg magukat éjszakára. Mikor a korcsmáros aludni ment családjával, a két vándorló feltörte az udvarra nyíló korcsma ajtót, azon behatoltak s az ott levő asztalfiókját felfeszítették, hova aznap este, mikor a vándorlók bent voltak a korcsmába nagyobb összeget helyezett el Borsai korcsmáros. A korcsmáros a zajra fölébredt és gyertyával a kezében bevilágított a korcsmába. Ekkor az egyik vándorló melle ugrott és egy baltával, mit az udvarról hoztak magukkal, úgy fejbe ütötte, hogy rögtön eszméletét veszve elesett. — A zajra a megrémült korcsmárosné sikoltozni kezdett, mire a gyilkosok a fiókban talált pár forinttal elmenekültek. Barsay a halántékon kapott sérülés következtében meghalt. — A csendőrség, amint az esetről értesült, nyomban megindította a nyomozást, de a tetteseket még eddig nem sikerült elfogni.

* **Tótfalu pusztulása.** A pestmegyei Tótfalu község tegnap csaknem egészen leégett. Négyszáznyolcvan ház közül kétszázötven leégett. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy

pár perc alatt egész utcaszorok borultak lángba. Dunabogdány, Szent-Endre, Vac és Pomáz tűzoltósága hamarosan a veszedelem helyén termett s egysült erővel tüzet támadt. A tűzoltásban résztvettek a bogdáni bányamunkások is, akiket a bányatulajdonosok a vész első hírére elküldtek. Öt óra hosszat küzdöttek a féktelen elemmel, míg végre lokalizálták. Teljesen elhamvadt kétszázötven ház és valamennyinek a melléképülete minden bennelevő eleséggel és jószággal. Leégett a kaihólikus és református templom, két parókia, két iskola. A romokban négy gyermek összeégett holttestére akadtak. A kár több kétszáz ezer forintnál. Délután három órakor Tótfalura érkezett Csathó Loránd, a pomázi járás főszolgabírája, aki maga vette át a védekezés vezérletét s élére állt a rögtön megindította segítő akcióknak.

* **Egy vasúti hid eltolása.** Szeged mellett Algyón hozzáfogtak a hatalmas tiszai vasúti hid eltolásához. Az előmunkálatokat már megkezdék s remélik, hogy egy hónap múlva a nagy dolgot befejezik. Szegedi tudósítónk a vasúti hid eltolásáról ezeket írja: Az algyői tiszai vasúti hid két részből áll, egy része még ma is a régi rozoga, veszedelmes faalkotás, másrésze, mely a Tisza ágyát közepén átmettszi, modern vasépítmény. Mostani állapotában lehetetlen a hid, azért a kormány teljes újraépítését határozta el. E nagyszabású munkát már meg is kezdték. Milliányi értékek befektetéséről van szó. A modern mérnöki tudomány egyszerű feladatokkal birkozik meg. A most meglévő vashíd szerkezet megmarad ugyan a meder fölött, de attólják az újonnan építendő pillérekre, a melyek husz méternél lejjebb épülnek a mostani hidól. A meglévő vashíd szerkezetet egy darabban, változatlan állapotban helyezik át az új pillérekre az új vonalon a régi hid fasz szerkezetet is mindenütt vasépítményekkel pótolják, úgy hogy a megújított és ártott algyői tiszai vasúti hid háromszorosan hosszabb lesz a jelenleginél. A vasszerkezetet az államvasúti gépjár készíti és állítja föl. Kilencz pilleret emelnek az új hidat, a pillérek melysége változó. 28 méter lesz a legmélyebb, míg a többi pillérnek az alapmelysége 16—18 méter között változik. Az előmunkákat már megkezdtek. Vizen és vonaton folyton folytást gyűjtik az óriási anyagot az algyői füzes partra. Építik a munkásokozságot is, melyben állandó kórház is lesz külön orvossal. A hónap végén teljes erővel hozzáfognak a nagy munkához, mely az algyői elhagyott tiszai füzesek közé modern, óriási vasúti hidat emel.

* **Bucsuéstély és tánczestély.** A debreczeni gazdasági tanintezet végzett hallgatói e hó 21-én a dobos pavillonban tánczestélylyel egybekötött bucsuéstélyt rendezek.

* **Arczátflanság.** Hogy ki, hogyan keresi meg a mindennapi kenyerét, a maga privát dolga. De hogy a német zengerajók német nyelven terjesztve erkölcselenséget, a magyarságot megméltelyező szellemet szípolozzák ki a magyar nép zsebéből, ahoz van hozzászólásunk és megbotránkozásunknak jogosan adunk kifejezést. Arczátflanság kell ahoz, hogy a Szegedről csak most kiűzött német orfeum trupp, a helyett, hogy megszegyenülten kikullogna arról a területről, hol jogosan gyűlölik őket, legújabbán Nagyváradon készült felütni a tanyáját. Teljesen értjük a váradiak megbotránkozását, melylyel e szándékot fogadták s melynek kifejezést adandó a következő veres czédulára nyomtatott felvással intik a város lakosságát:

Vigyázz magyar!

Jön a pestis,

a Szegedről kivert német orfeum trupp.

Ide mer tolkodni Szent László városába megméltelyezni a magyarság tiszta levegőjét.

Szeged kidobta magából a mételty.

Polgárok! Nagyvárad hazafias közönsége eltűri azt az arczátflanságot, hogy melegagya legyen a brettli kulturának?!

Nem! Ki velük! A hazátlanokkal. Kövessük a szegedi példát!

Tisztítsuk meg a levegőt!

Legyünk magyarok!

* **Angelotti társulata.** Mig Szeged és Nagyvárad mélé felhaborodással küzd a német zengerajók piszkos tolkodása és arczátflansága ellen, addig mi debreczeniek nyupodt lelekkel mondhatjuk, hogy a Bika szállóban levő nyári mulatóból száműzve van a fület sértő éktelen és kellemetlen német szó. Angelotti társulataak minden tagja magyar nyelven énekel, mulattat, meglege desére a közönségnek. Ma ismét új tag Sziget i Giza kuple énekesnő fog fellepni, kinek a daltársulatoknál jó neve van. Ajánljuk Angelottit és társulatát a közönség parafogásába.

Színház.

Halmi Ferencz leánya. Salvininek, a nagy olasz komédiának az apja szintén híres színész volt. Duse Eleonóra a legnagyobb olasz drámai primadonna színésznő hasonlólag, mint ahogy a művésznép közül a színpad művészei azok, kik kivételes kegykepen a talentumot is átörökíteni képesek: Halmi Ferencz leánya a nemzeti színház volt nagy művésznőnek nevet mindenkinek ismeri. Fizikai és művészi erejének teljesesében halt meg. Árva maradt két kis gyermeke közül Halmi Margitból egyik legelső magyar drámai művésznő lett. Par évig a debreczeni színház tagja volt. Paratlan az a szeretet, a mivel a debreczeni közönség ezt a bajos nagy tehetségű művésznőt körülvette. Minden fellépése ünnepp volt. Csodálatos művészi erő van ebben a gyenge ideg, halvány asszonykában. A nagy szenvedélyek rajzolása nem hogy összeörte volna, de valami titkos hatás folytán erősebbé, nagyobbá tette, és hiába való volt a debreczeni nagy közönség szeretete — a mit előre lehetett látni — Halmi Margitnak tehetségéhez méltóbb helyre kellett tolvonni. Ma már a Nemzeti Színház szerződött tagja. Ott fogja a babért kiküzdeni — mert ki fogja küzdeni — a hol langlelkű atyját még ma sem pótolja senki.

Tavozása folytán követni fogja férje is: Tanai Frigyes, a debreczeni társulat bonvivánt színésze, másik kedvence a debreczeni közönségnek. Nagyobb dicérettel nem lehet az ő művészi értékéről szólni, mint hogy méltó Halmi Margithoz. Tanayva a Vigszínház igazgatósága folytatott szerződési tárgyalásokat. A tárgyalásnak megvolt az eredménye amennyiben Tanay Frigyes a Vigszínház igazgatósága szerződött. A jövőhéten fog bemutatkozni a fővárosi közönségnek.

A magyar nép gyengéje.

Debreczen, július 11.

(Kr.) Sajátságos és mondani sajnálatos jellemvonása a magyarnak, hogy szeretetborura-derüre mulato. Aig van nemzet a földkerekségen, a hol anoyi diszevés és ivás volna mint nálunk.

A stitulus bibendikében nincs hiány. Ezek kieszelésében csakugyan nagy tökélyre vittük.

Minden kínalkozó alkalmas üstökénél ragadunk meg, csak hogy mulathassunk.

Hiszzen mai napság a jótékonyságot is csak akkor és úgy gyakorolhatjuk segélyre szorult embertársainkkal szemben, ha sub hoc titulo, kivilágos kivirradtig mulathatunk.

Ha az ily alkalmából a női toilette elköltött és a férfiak által elmulatott pénzt a szóban forgó jótékonycézra fordítanók, mennyivel több könnyet törölnetnénk le szenvedő és a sors által sújtott embertársaink szeméből?

De hát ki tehet róla, ha az a ferde fel-fogás jutott uralomra magyar népünkél, hogy ha mások inségén, nyomorúságán segítenünk kell, hát nekünk is legyen a sovány lelki vigasztaláson kívül egy kis mulatságunk, élvezetünk.

A régi közmondást: sirva vigad a magyar, bátran kibővíthetjük e toldalekkel: és mulatva gyakorolja a jótékonyt.

Az előkelő mervadó körök muatozasi kedve, maga után vonzza a középosztályt és ennek példája aztán magával ragadja az alsóbb néposztályokat.

Sehol a világon nem tartanak annyi jubilearis ünnepséget, mint Magyarországon.

Már 5—10 évi házasság, 5—10 évi állami vagy közigazgatási, vagy másnemű szolgálati idő, valamely egyháznak 5—10 évi leállása, már alkalmat szolgáltat egy jubileum megtartására s ezt a napot mindenestre inter pocula kell megünnepelni.

Ha az iparos tevékenysége és kitartó szorgalma által egy kis jöletre tett szert, akkor a legtöbb rendszerint pokolba dobja a szerszámot, elkezdi az urat játszani, nagy lábon él és pazar fényűzést fejt ki a háztartásban, az üzletét elhanyagolja és igen gyakran megfordul — a vendéglőkben és kávéházakban.

Minden szabály alól van azonban kivétel, vannak e tekintetben is dicséretes kivételek. Iparosaink egy jó része a faradhatatlan munka által szerzett vagyont nemcsak megtartja, hanem azt mértékletes, józan életmódja által meg növeli és gyarapítja is.

De fájdalom, hányszor találkoztunk utcáinkon elzüllött alakokkal, tönkrement existenciákkal, kik pedig ezelőtt alig pár évvel jóllétnak örvendtek, boldog családi életet éltek.

Es rendszeren mi okozza bukásukat? Ez röviden e pár szóval fejezhető ki: a könnyelmű életmód, a mulatozás, az állásán és módján felül való költsékezés!

Miért kell fajó szívvvel látnunk, hogy ugyan egy községben a magyar ajku nép vagyoniilag pusztul és elszegényedik, mialatt például a német származású lakosság évről-évre gyarapodik vagyoniában, dacára a folyton nehezebb megélhetési viszonyoknak.

Hja nem csoda. A magyar nép szeret mulatni és azt tartja: Busuljon a ló, elég nagy a feje.

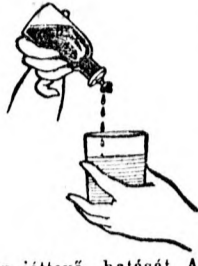
Országszerte nem egy községet ismerek, a hol a lakadalom 3—4 napig is elszokott tartani. Elfogyasztanak itt aztán annyit, a miből az egész család egy negyedévig is tisztességesen megélhetett volna.

Az iparossegédek s a napszamosok jórésze is, hogyha az egész héten át dolgozott, faradozott, vasárnap iparkodik az egész heti kereseményt elmulatni. Csinal magának egy »jó napot«, csap hét országra szóló mulatságot, melynek aztán blaui Montag és Katzenjammer a következménye.

Nem jól van ez így!
A magyar nép szerencsétlen hajlamában találjuk föl az elszegényedés okát, pedig hat a magyar nép átlag kedvezőbb talaji és kedvezőbb klimatikus viszonyok között él, mint akár Anglia, kar Francia, vagy Németország földmivelő nepe.

Tanulj jó magyar népem takarékoskodni, mert erre a mostani nehéz megélhetési viszonyok között különösen szükség van! Hagyj fel a tusagos költsékezéssel, melybe a sok mulatozás kerül; legy józan munkás és akkor ne félj, sőtőtől öröklött birtokod nem fog idegen kezére jutni, meg fogod azt tartani gyermekid és unokaid számára és a magyar haza polgárainak munkássága és józansága folytan virágzóva, emléküük élni fog az idők végtelenségéig, nemzedékről-nemzedékre.

Szép fogak.

Vegyítsen néhány csepp **Kosmin** egy pohár vízbe és reggel felkelkor este mielőtt lefekszik vegyen ebből szájjába, öblítse jól, hogy ez mindenhoá behatoljon, egy részével pedig gargarizáljon. A ki ezt naponként megcselekszi tapasztalni fogja fogainál a Kosmin jöttévi hatását. A Kosmin hatására a kellemes üdítő hatása folytán már rövid idő után mulhatatlan szükségessé válik. — 1 üveg 1 frt — sokáig eltart, kapható minden gyógyszerárban, jobb gyógy- és illatszerekkereskedésekben.

Pólában.

Fiuméből gyorshajók visznek Pólába. Szép fehér, kaczer terméti gőzösök, a melyek föl-zedik utközben a legszebb rakományt: a cifraruhás asszonynevet Abbazia vidékéről. Nagyon vonza a hadikikötő az asszonyokat. A csüörtöki járatok alkalmával egészen ellepik a hajót, melynek fődélzete úgy fest a színes napernyők társaságában, mintha egy nagy, eleven virágcsokor usznék a sötétkék vizeken.

Ót óra hosszat hajócazunk az iztriai partvidék mellett, míg feltűnik a pólai öböl. Elhagyjuk a laposfedelű kis házakat, amelyekben dolgoz emberek, merész álmu tengerészek éldegélnek; elhagyjuk a virágzó kerteket, a kaczagó lombos erdőt, el a szőlők lugosait, a gyümölcsfák térszát, míg nem ellaposodik a tajak és kibontakozik egész imponáló nagyságában a vizek birodalma. Póla előtt megöylik a tenger. Ameddig a szem tekinthet, víz és víz mindenütt. Itt kezdi az ember érezni a szabadságot. Itt sejdíti meg a végtelent. Repülünk, szeljük a levegőt mint a madár az ég alatt, s csapongó fantáziánk előtt megnyílik az ábrándok és gondolatok mélységes világa.

A ki sokat utazik nyílt tengeren, rászokik a némaságra. Ritka a bezedes tengerész. Ezek az emberek minden érzékükkel, egész vágyukkal összenöttek a tengerrel. Mintha gyökereiket a vízbe eresztenék, s a hullámok talajából sarjadzanék elő szervezetük. Órákig elnézik némán és mozdulatlanul a hatalmas égboltozat óriási, gömbölyű peremét, a melyen feltűnnek és tovasszállnak a gomolygó fehér felhők, hogy alakokat rajzoljanak, mesés csodás, gigászi alakokat, a melyeket csak a tengerész lelke tud olvasni és szóni a képzélet szárnyain. Bele tekintenek melyen és hosszasan abba a sötétkék ultramarin vízbe a mint barázdákat szánt rajta a hajócsavar és hófeherre bodrozza a habokat.

Ezekből a tengerjáró emberekből szedik össze évről-évre a haditengerészet legénységét, s úgy éreznek már azok a fiúk, a kiket most Kioaba küldenek, miként a sirály, a mely tova repülhet: sóváran tekintenek a messze-égre.

Csak vártam, hogy panaszkodni fog egyik másik, a miért a háboruba kel indunia. Azt hittem, hogy a póai garnizonélet pajzán örömei életkedvvel töltötték meg a fiúk szívét; hogy izmaik megszokták a kényelmet, inyük megkívánja az élvezetet, szellemük a zenét, a tánczot, a vörösbort, a tivornyát; hogy lelkük irírózik a háborus élet borzalmaiktól és galamb szívvel esdekelni fognak sokan, hogy hagynak itthon békében, nyugalomban.

Nem ez történt. Versengenek azért, hogy a hadi kalandban részt vegyenek. A móta a »Maria Theresia« teljes felszereléssel s szinig megrakva katonával, utrakelt: állandó készenlében vannak a csapatok. A hogy katonánek nevezik, »bereitschaft«-ban van a legénység. Mindenki el van készülve arra, hogy a délutáni napiparancs öt szólitja szolgálatba. Azt a bizonyos sürgőnyt, a mely Bécsből a hadügyminiszteri szobából száll tova, azt lesi mindenki ujjongó reménységgel.

Találtam egy magyar fiut a csapatban. Szőke, betyke legény volt a földi, ábrándos kek szeméből az életkedv pajkos öröme de szélt. Öt bízták meg főlebbvalói, hogy magyarazza nekünk a nagy hajók szerkezetét. Értel-

mesen végezte feladatát. Elmondta, hol németül, hcl olaszul, hol magyarul, hogy mindenki értse a társaságban — a nehéz, szakszerű magyarázatot.

A magyar ember itt is megállja a helyét. Mint a tiszték mondják, a legjobb altisztek a mi fiainkból lesznek. Megkérdeztem tőle, kívánczik-e a háboruba?

— Igen,
— Nem fél, hogy baj éri?
— Jobban szereti az ember a tengert, semmint a veszedelemre is gondoljon.

— Kényelmes a szolgálat a hajón?

— Annyi a munka, uram, hogy alig várjuk a nap nyugtát, hogy kinyújtózhassunk. Mászás, ugrás, lötás futás, tisztogatás és gyakorlat kora reggeltől napestig. És hozzá a me egy Micsoda kinokat is okoz a forró nap-sugár e nyílt tengeren! Az étvágyát egészen elveszi az embernek. A szeszes italt sem kívánjuk.

Az alvásunk is csak olyan, hogy inkább nyugvás mint álom. Közbe a sok tengeri légy, szunyog, moszkító, a déi ég minden tücskebogara. Bizony, elég keserves a tengerész élete. De hiába. Ha az ember már egyszer a nagy vizen járt, mégis csak újra meg újra hajóra kívánczik, Isten tudja, miért?

— Ugy-e földi, vannak még szülei?

— Van há' Istennek, édesanyám, hajadon hugom otthon az alföldön, Orosháza körül. Hej, de szép gyöngyöt, selyemkelmét viszek a hugomnak, ha hazatérek, édesanyámnak megtakarítom a pénzemet, s veszünk rajta, a mi csak telik a ládafiába.

Hátha vissza sem tér többé? ! Háboruba megy öcsém, s a katona sorsa halál a harcmezőn; hiába várja otthon a matkaja, szeretője.

— A szeretőm, a mátkám! — és mosolygott. Olyan kicsinylő, lenéző mozdullal... Mintha mondaná; Ugyan kérem, mi egy asszony a tenger mellett!

Sorra jártuk a hadi hajókat. Megnéztük szőgrül hegyre azokat a hatalmas alkotmányokat, mindmegannyi uszó várakat tornyaikkal, és félelmes agyukkal egyetemben. Bamulatos precizitással kötik össze az emberek runkáját a gépek részeivel. Az a nagy tömeg katona csoportok szerint be van dresszirozva a gépies szolgálatra. Olyan alkatrésze a hajónak mint akár a csavar kerék, a csigák, az emelőgépek. A parancsnok egyetlen szava irányít ezer kereket, ezer eleven emberrel, az óramű biztonságával.

Ez a katonai drill.

A pólai arzenálban építik az összes hadihajókat. Egy óriási impozáns nagyságu telepen. Egy egész város népe kitelnék a munkásokból átlag hatezer ember is nyer foglalkozást. Ácsok, lakatosok, fémöntők, asztalosok kárpitosok, mázolók disztők egész hadserege. A szabály az, hogy a felszerelés minden részében az arzenálban, belföldi erők segítségével készíttessék. Az óriási, 10—20,000 lőerejű gőzgepektől kezdve egész a parancsnoki szalon művészi disztiséig minden ipari, technikai és művészi munkára egy telepen adnak megbízást és ugyanott kell mindennek elkészülnie. Mikor aztán elkészül az a hófőhér, ragyogó palota, es tündöklő folszerelése alkalmas arra, hogy egyaránt szolgálja a legnagyobb kényelmet a hajón belül s a legpusztítóbb rombolást vigye véghez a hajón kívül: atadodik a politikanak.

A politika egy szál sürgönydróton át Bécsből mehozza a végzetet, hogy az a munka, a melyet ezernyi szorgos munkáskéz alkotott s a melyre milliónyi pénzérték fordított, hogy ez a nagy, büszke alkotás dicsőséget, hirt, hatalmat szereze majd, avagy elmerül nyom nélkül a hullámok sírjába.

Épenp párkadt a hajnal, hogy a monarchia büszke hadihajója felszedte lánczait, hogy a kínai vizekre ránduljon. Pereg a dob, harsog a kürt szava: glédaba all a legénység. Hosszu sorban a hajó homlokzatán állanak patyolatfehér nadrágban, a kivágot sötétkék bluz alatt sávos ing, nyitott nyak, napharmitotta arc, bátor nyílt tekintet. A parancsnak defiléje után elhangzik a komandó: előre!

Lombán csöndben fordult meg a hajó. A partok még néptelenek, senki sem jött ki, hogy a katonáknak utolsó búcsút integessen. A tenger is olyan élettelen. Némán piheg a nagy víztömeg s kék tükrét nem szeli meg sem gőzös sem vitorlás. Egnéhány színes bárka uszik csak a vizen narancsszínű kifestett vitorlával; álmos piranói halászok ülnek benne, kik kün jártak a napi élelemért.

Ahogy a hajó bodros füstjét eresztí s mind messzebb tovasiklik a déli táj felé, bámesz gyermekek néznek utána. Mosdatlan öltözetlen gyermekek, — a legkisebb alig 4 éves talán — a kik elszöktek hazulról, hogy meglássák a nagyhajó utrakelését. Már csak a kéménye látszik a nagy gőzösnök, a tenger domborúata elálja a szem határát, — de ők kitertanak az utolsó pillanatig. Ott állanak a felkelő napfényben hajadon fővel, meztlában; és előreággaskodva csak néznek a messzeségbe, miatt kis szívük hangosan dobog a reményről, hogy ha majd megőnök, repülői fognak ők is, szabadon, mint a sirály, messze, messze tengerekre...

Richter József.

A gmundeni nász.

— Saját tudósítónktól. —

Gmundenben, ezen gyönyörű felső-ausztri i fürdőhelyen fejedelmi nászt tartottak. Miksa bajor herceg két egybe Mária Lujzava, a cumberlandi herceg leányával.

Még uralkodó házakban is ritka esküvő az, amely olyan násznép jelenik meg, mint megjelent a mai. Három király volt jelen és pedig Eerencz József magyar király, Keresztély dán király, a menyasszony nagypapja s György görög király, a menyasszony nagybátyja; ezenkívül mint a vőlegény rokonai megjelentek a badeni nagyherceg és nagyhercegné, a svéd trónörökös, a badeni örökös herceg a neje, a luxemburgi nagyherceg leányával s Frigyes Károly hesseni gróf és neje, a ki a német császár nővére.

Igazán csodálni lehet, hogy ilyen társaság jöhet össze s hogy a politika nem tartott atavol az esküvőről a megjelent vendégek egyikét, vagy másikat; hogy nem ütődik meg azon senki, hogy még velf és brandenburgi küldöttségek is eljöttek üdvözölni a menyasszonyt, a trónvesztett hannoveri királyi ház sarját, egykori országukból.

Pedig van sok pikantéria abban a helyzetben, a mely ennek a házasságnak következtében elő áll.

Ha a badeni nagyhercegi pár gyermektelen marad, úgy nincs kizárva a lehetőség, hogy Mária Lujza hercegné a ma kötött házassága révén Akden hercegi trónjára kerül, tehát arra a trónra, melynek ura egykor egyik előharcosa volt a német egységnek, a mely a hannoveri királyi háznak, tehát a menyasszony családjának a koronájába került.

Frigyrs badeni nagyherceg, a ki a versaillesi tükörteremben 1871 január 18-án az első éljont kiáltotta Vilmos porosz királyra, mint az egyesült Németország első császárára, ma mint vendég jelent meg, Ernő Ágost cumberlandi herceg gmundeni villájában, s magával vitte oda nejét is, I. Vilmos német császár egyetlen leányát is, azét az I. Vilmosét, a ki karddal a kezében törte össze Ernő Ágost atyjának hannoveri trónját, s karddal a kezében üzte őt ki országából. És eljött még hogy a porosz és hanneveri ház kibékülését dokumentálja II Vilmos császár két nővére is: Margit hesseni gkofnr és a görög trónviselje a kibékülés ünnepének jellegét, Dánia ősz uralkodója is, a kinek családja a schlesswig-holsteini háború óta volt feszült viszonyban a Habsburgokkal és Hohenzollernekkel, megjelent Gmundenben.

Igy lett a mai nász elsőrangú érdekességű politikai esemény.

Magukról az ünnepségekről következő táviratunk érkezett:

Gmunden, jul 10.

A király a ki ma reggel érkezett meg Ischből, tábornagyi ruhában bajtatott a

zubogó záporban a templomhoz, a hová a fejedelmi személyiségek közül először a hannoveri királyné érkezett.

A királyt a templom kapujánál Koch plébános fogadta, a templomba pedig Cumberlandi herceg kísérte.

E közben a hercegi kastélyban Brauer badeni miniszter, vőlegény és menyasszony szülői, valamint a badeni nagyhercegi pár jelenlétében a polgári házassághoz kötést végezte. Tizenegy óra felé indul a nászmenet a templomba.

A fejedelmi vendégek az oltár előtt, a jegyesek két oldalán helyezkedtek el. Balról a király, Mária hannoveri királyné, Keresztély dán király és a cumberlandi hercegi pár; jobbról a badeni nagyhercegi pár, Vilma, badeni hercegné, a vőlegény anyja és nővére, az anhalti örökös hercegné a férjével. A hátulsó sarokban ült a többi fejedelmi vendég, a templombajó paejaiban a kíséret tagjai, a katonai küldöttségek és a többi vendégek; összesen mintegy négyszázan.

A menyasszonyon fénytelen fehér selyemből készült, valódi csépkével, mirtus és narancsviraggal díszített ruha volt. A hosszan leomló, brüsszeli csipkéből készült menyasszonyi fátyol élővirággal átszőtt briliáns-korona fogta össze a homlokot.

Koszorus lányok voltak: Erzsébet Mária Maria Krisztina és Maria Anna főhercegnők, továbbá a menyasszony nővérei Alice és Olga hercegnők.

A vőlegényen a porosz gárda vértessz d örnagy egyenruhája volt.

Az egyházi zertartás énekkel kezdődött mely után Koch senior imát mondott. A jegyesekhez intézett beszéd után következett az esküvés.

Ingtatlanok forgalma.

Sóti Sandor és neje Szabó Julianna veszik a debreczeni 3100 sz. tjkvben 9025. 9026 hrsza. foglalt 3 hold 906 négyszögöl, illetve 569 négyszögöl ujosztatu földet Kovács Ferencz és társaitól 3200 koronaért.

Bögei József és neje Olschleger Etelka veszi a debreczeni 4096. sz. tjkvben foglalt homokkerti szőlőnek fele részét Nagy J.-ne Vetésy Esztertől 4000 koronaért.

Dr. Fodor Vilmos veszi a debrecze i 5822. sz. tjkvben foglalt régi 2268 soroz. házat és az utána járó ondódi 7 hold 1100 négyszögöl földjét Fodor Karolytól ajándékozás címen.

Burai András és neje Kozák Erzsébet veszik a debreczeni 2067 sz. tjkvben 6888. hrsza. foglalt 2 hold 1150 négyszögöl ondódi földet Asztalos Sándor és neje Ecsedi Juliannától 1000 frtért.

Mezei Gábor és neje Bánhegyesi Julianna veszik a debreczeni 8286 sz. tjkvben 3888/1 hrsza. majorsági földet Szabó Eszter Konvalius Hermánntól 7000 koronaért.

Andirkó István és neje Matkó Julianna veszik a debreczeni 3822. sz. tjkvben 5220 hrsza. foglalt 577 négyszögöl Tégyláskerti szőlőt Kertész Istvan és neje Szücs Máriaától 870 kor. ért.

Parti Ferencz és neje Rott Lujza veszik a debreczeni 3298. sz. tjkvben foglalt 2499. soroz. házat Ábrahám Lászlótól 10.000 koronaért.

Molnár András veszi a debreczeni 6490. sz. tjkvben 4245. hrsza. foglalt libakerti földet nejétől Tóth Juliannától 600 koronaért.

Burai István veszi a debreczeni 4696. sz. tjkvben foglalt régi 118. soroz. házat Malgató Eszter és társaitól 3280 koronaért.

László György és neje Fejes Mária veszik a debreczeni 385. sz. tjkvben foglalt régi 2762. soroz. házat özv. Török Sandorné és társaitól 4000 koronaért.

Gulyás Venczel és neje Szövetes Zsuzsanna veszik a debreczeni 8221. sz. tjkvben 7138 hrsza foglalt 5 hold 400 négyszögöl ondódi földet Ecsedi Péterné Szücs Esztertől 4550 koronaért.

Nyilt-tér.

Herczeg Metternich-féle

KÖNIGSWARTI

RICHARD-FORRÁS

A világ egkitünőbb asztai vize.

** Természetes szénsavdus tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcs-zörppel vagy likőrrel való keverésre. Fel-tűnő gyógyhatású emésztési zavaroknál, ugyszintén a lég-ső és húgybólyag hurutos bántalmainál. ** Jarványos betegségek ellen biztos óvszerek bizonyult. **

Kapható helyben **Geréby Fülöp utóda** urakóál mint főraktárosoknál

és minden jobb vendéglőben.

Országos főraktár és iroda:

Budapest VIII. József-körut 9.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Debreczenben.

15110. szám.
III. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak püspökladányi zilahi, sarmaság-szilágyosmlyói, debrecen-füzesabonyi, debrecen-tiszalóki, debrecen-derecskenagyléta-verte-i összesen 426 kilométer hosszú vonalain és az üzletvezetőség központi hivatalaiban levő hivatalos órák gondozására vonatkozólag 1900 évi október hó 1-től 1902. évi december hó 31-ig terjedő időre ezennel zart ajánlati tárgyalás hirdetetik.

Az 1 koronás bélyeggel es — ajánlat a pályáórák gondozására. — felirattal ellátott, nem küntben a keelő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900 évi augusztus 1-sei déli 12 óráig, a magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkari hivatalához posta útján térti vevénynyel nyujtandók be; ugyanazon időponig bánatpénz fejében pedig 100 korona ké s z p é n z b e n küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján je'en pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A pályáórák gondozására vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk.) osztályában (Tisza-Palota épület II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12. és d. u. 2—4-óraig) megtekinthetők, miert is az ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nevez egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől előző, vagy kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyeembe vétetni nem fognak. Az ajánlatban számszavakkal és szóval kiteendő a kilométerenkint egy evre igényelt összeg.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fent-rtja magának azon jogot, hogy a pályázók — közül tekintet nélkül a felajánlott összeg nagyságára szabadon választhasson. Debreczen, 1900 jul. 9.

Az üzletvezetőség.

Utánnomtat nem díjaztatik.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Irodai munkákra ajánkozik egy négy gimnaziumot és szaktanfolyamot végzett jó írásu fiatal ember. 301. Czim a kiadóhivatalban 2.

Butorozott szoba a főpiacon, — szépen berendezve kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3.

Utítárs, ki hajlandó volna 2 hónapra külföldre, de különösen Párisba menni, kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 4.

2 Zala-Drill sorvető-gép, teljesen jó karban, feltűnő olcsón eladó Klein Jakob gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Fiatal ember szép írásban oktatást óhajtana venni. Czim a kiadóhivatalban. 6.

Nyomdai munkákra felvétetik egy 15—16 éves leány Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. 7.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főposta mellett. 10.

Tavaszi és nyári idény 1900.**Valódi brünni szövetek**

Egy szelvény 3.10 mtr. (fűt 2.75, 3.70, 4.80 jó) hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak 6.— és 6.90 jobb 7.75 finom 8.65 finomabb 10.— legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint fehérré, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahú szállításért jótállás. A magánfelek előnyel tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégétől a gyárhelyiségből rendelni.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerertáramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszerháza és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.